

Vše o LCD TELEVIZORECH

PORADÍME NA CO SE ZAMĚŘIT PŘI NÁKUPU
A JAK SI VYBRAT TEN PRAVÝ

PŘEDSTAVÍME DEVĚT NOVÝCH MODELŮ
S ÚHLOPŘÍČKOU 80 CM

Kupujeme LCD televizor Kupujeme LCD televizor Kupujeme LCD televizor

Kupujeme LCD televizor

Současná nabídka LCD televizorů je nejen velice široká, ale také hodně různorodá. Jak v ní najít ten pravý, který nejlépe uspokojí vaše očekávání?

Mantinely výběru

Sortiment LCD televizorů sahá od kapesních modelů, poskytujících obraz s jen několikacentimetrovou úhlopříčkou, až po typy s více než metrovou úhlopříčkou. Ta ještě donedávna končila u rozmezí 80–82 cm, poslední dobou však přibývá výrobků, které tuto hranici překračují. I na našem trhu jsou už k dostání LCD televizory s úhlopříčkami 94 (JVC LT37S60, Sharp LC-37P70/LC-37GSD7, Toshiba 37WL56), 100 (Sony KLV-S40A10/KLV-V40A10), 106 (Philips 42PF7420, Thomson 42LB330B5, Toshiba 42WL58), 114 (Samsung LE46M51B, Sharp LC-45GD1) i 165 cm (Sharp LC-65GD1), ale jejich ceny jsou zatím dost horeントní, jen zřídka klesají pod sto tisíc korun. Chcete-li si doprát větší obraz za přijatelnější peníz, musíte se zatím poohlédnout jinde, konkrétně mezi plazmovými televizory a videoprojektory. Že máte skromnější nároky na rozměr? Pak vybírejme dál.

Jaký formát?

Prvým výběrovým kritériem bývá volba formátu zobrazovače – klasický 4:3, nebo širokoúhlý 16:9? To však výrobci vlastně rozhodli za nás, když typy s úhlopříčkou do 51 cm dodávají takřka výhradně v klasickém formátu (širokoúhlý mezi nimi budete hledat stejně usilovně jako pověstnou jehlu v seně) a modely s úhlopříčkou od 58 cm jen v širokoúhlém

(tady pátrání po klasickém rovnou vzdejte). Toto dělení má logiku, která plyne z jejich obvyklého nasazení – menších především jako doplňkových, využívaných hlavně pro operativní „zkouknutí“ televizního vysílání, větších zejména jako hlavních bytových „videooltářů“, krmencích nejen z éteru, ale také z domácího video. Uvažujete-li, že do druhé role obsadíte menší typ, např. v garsonce, přechodných obydlích apod., dobře zvažte, zda na ni bude stačit.

Protože budoucí obraz s vysokým rozlišením bude už brzy běžnou přítomností, pokud při výběru televizoru zaváháme, rázem se pak ocitneme v minulosti, neboť si kvalitu dokonalejšího obrazu nevychutnáme.

Jakou úhlopříčku?

Druhé výběrové kritérium je nasnadě – ale, podle čeho ji zvolit? Její délku by měla určit vzdálenost, z níž budeme televizor nejčastěji sledovat, přičemž je třeba přihlédnout i k jeho formátu a k počtu řádek, z nichž obraz skládá. Doporučované optimální poměry uvádí tabulka.

Zatímco otázku úhlopříčky a formátu bylo třeba řešit i dříve, otázka počtu řádek je novější. Na tom, z kolika řádek televizor vykresluje obraz, tedy jaký má jeho zobrazovač rastr čili rozlišení, závisí, kromě odstupu, z něhož se může sledovat, i to, jak dokonale dokáže reprodukovat nejen současný standardní televizní obraz (s 576 viditevnými řádky), ale také nově nastupující obraz s vysokým rozlišením – HD/HDTV (se 720 či 1080 řádky). Zda ho bude podávat v kvalitě nynějšího, nebo znataelně brillantnější s více podrobnostmi a ostřejší kresbou.

U LCD modelů s poměrem stran 4:3 bývají standardem zobrazovače s 480 či 600 řádky, jiné hodnoty se vyskytují jen výjimečně, např. 768 (Sharp LC-20B5), 1024 (Iiyama ProLite C4780). Širokoúhlé typy sázejí nejčastěji na 720 nebo 768 řádek, sporadicky i na 540 (Sharp LC-32P50E/LC-32P55E) či 1080 řádek (Philips 37PF9830, Sharp LC-45GD1). Chcete-li mít otevřená zadní vrátká pro blízkou televizní budoucnost, je volba jasná (viz viz Rastrový rebus).

Hlavní meze jsou „vyklikovaný“, můžeme vybírat konkrétní model. Na co se přitom zaměříme? Začněme třeba specifickými vlastnostmi LCD televizorů – pozorovacím úhlem a reakční dobou.

Dvakrát měř (úhel a rastr), jednou kupuj!

Pozorovací úhel. Zatímco obraz klasických televizorů můžeme sledovat bez problémů i hodně šíkmo z boku, LCD typy měly zpočátku mnohem

užší pozorovací úhel. Pokud divák nesedí přímo v jejich ose, ale trochu stranou, viděl už dost jiný obraz – s nižším jasem a kontrastem, vybledlejšími či zkreslenými barvami. Odklonil-li se ještě více, objevil se nepřehlédnutelný barevný nádech, nejčastěji modrofialový, případně se obraz změnil v negativní. Protože to byl velký handicap, snažili se ho výrobci různými úpravami zmírnit. Nyní tak najdeme na trhu jak modely, jejichž obraz se s odklonem od jejich osy proměnuje, tak modely, které lze pozorovat z téměř absolutního vodorovného a dost širokého svíslého úhlu.

Budeme-li televizor často sledovat z různých míst pod různými úhly či nemůžeme-li ho umístit tak, aby osa jeho stínítka byla ve výši očí diváků, tj. aby se na něj dívali kolmo, musíme preferovat typ s co nejširším pozorovacím úhlem.

Zda a nakolik se obraz mění, si snadno ověříme, budeme-li se postupně odklánět od jeho osy do stran, nahoru, dolu a také úhlopříčně (zejména v posledních dvou směrech bývá pozorovací úhel nejkritičtější). Nejlépe jeho proměnu posoudíme na studiových portrétech, např. při zprávách, diskusích či zábavných pořadech apod., přičemž ideální je si takový záběr zastavit – „zmrazit“ (pokud to ovšem televizor dovede). Přitom sledujeme zejména to, jak se mění podání syté černě, na kolik klesá jas a zda se neobjevuje modrý či fialový tón, respektive zda obraz nenabývá inverzní podobu. Kvalitní modely by měly zajistit dobrý, nezkreslený obraz při odklonu do stran až o 80° a na výšku až o +80 a -60°.

Reakční doba. Na rozdíl od klasických a plazmových obrazovek LCD panely světlo nevytvářejí, pouze regulují. (Mimořadně: Díky tomu mají i podstatně delší životnost.) Jeho průchod řídí vrstva tekutých krystalů, které mají určitou reakční dobu a setrvačnost. Jsou-li změny obrazu velice rychlé, např. při panorámách, jízdách a dorovnávání kamery či dynamických proměnách scény, bývá vý-

JAKÁ ÚHLOPŘÍČKA?

pozorovací vzdálenost (m)

	počet řádek / úhlopříčka obrazu 16:9 (cm)		
576	720	1080	
1,5-2	70	90	110
2-2,5	80	100	120
2,5-3	90	120	150
3-3,5	100	150	180

T Čím má obrazovka jemnější řádkování, z tím kratšího odstupu ji můžeme pozorovat a tak dociliti většího emotivního účinku.

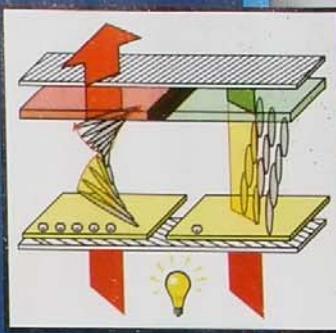
JAK FUNGUJÍ?

Zobrazovače z tekutých krystalů (LCD – Liquid Crystal Displays) jsou tvořeny dvěma hlavními částmi: světelným zdrojem (nejčastěji speciálně tvarovaná výbojka či světelné diody LED, ale může to být případně i odražené světlo) a speciálním panelem. Ten má mezi dvěma skleněnými polzačními filtry, jejichž roviny jsou vzájemně pootočeny o devadesát stupňů, takže nepropouštějí přímo procházející světlo, užavřenou tenkou vrstvu tekutých krystalů. Zatímco spodní sklo nese z vnitřní strany matrice řidicích tranzistorů a elektrod, horní sklo je zvnitřku opatřeno rastrem barevných bodů – červenými, modrými a zelenými. Přiváděním napětí na elektrody se ovlivňuje orientace krystalů, a tím i procházejícího světla. Jestliže původně krystaly v klidovém stavu směrovaly světlo na vrchní filtr tak, aby jím procházelo (panely TN/TNF) a po přivedení napěti ho omezovaly,

novější typy využívají opačný postup. V klidovém stavu světlo nepropouštějí, cestu k barevným bodům mu otevírá až přiváděním napěti (panely IPS/S-IPS, MVA/PVA). Nejstarší panely typu TN/TNF jsou výrobne nejlevnější, ale mají značné světelné ztráty, neprilis velký pozorovací úhel (horizontálně vždy větší než vertikální) a ne zcela ideální barevné podání (zejména u typů s kratší reakční dobou). Panely typu IPS/S-IPS zdokonalily podání barev a rozšířily pozorovací úhel až na 150–160°, byť při pohledu ze strany pokryté tmavší partie obrazu modrofialový tón. Vzhledem k rozdílnosti elektrod však mívají výraznější „mrížku“ a neprilis vysoký kontrast, neboť černá u nich bývá místy trochu „prosvícená“.

Panely typu MVA/PVA částečnou změnou způsobu orientace tekutých krystalů dál rozšířily pozorovací úhel až na 175°

a zvýšily kontrast. Při sledování z boku nebývá v obraze patrný žádny nádech a černá bývá vskutku černá. Na druhé straně zase většinou nemívají až tak dokonalé podání barev jako panely IPS/S-IPS. Výrobci sice obvykle neuvádějí, jakým typem panelu je televizor osazen, ale pátravé pohledy z boku mohou leccos napovědět.

sledkem méně ostrý obraz s mázlými obrysami a potlačenou kresbou. Z těchto důvodů je žádoucí, aby reakční doba panelu byla co nejkratší. U tohoto parametru však raději nespoleháme na firemní údaje, ale pouze na své oči (viz viz Zákon akce a reakce).

Budiž světlo?

Při přesedání z klasického televizoru na elcéděkový narazíme rovněž na pojmy jas a kontrast. Ty však nejsou – na rozdíl od pozorovacího úhlu a reakční doby – pro výběr již tak zásadní.

Jas, který informuje, jak intenzivně televizor „svítí“, se standardně pohybuje kolem 450–500 cd/m² (správně by však měl být uváděn v nitech). Tato hodnota bohatě stačí pro dobré prokreslení obrazu i za plného denního světla. Pro praxi bývá mnohem důležitější, aby se jas dal plynule řídit v dostatečně velkém rozsahu, a tak obraz přizpůsobovat pozorovacím podmíinkám.

Kontrast neboli vzájemný poměr černých a bílých ploch výrazně ovlivňuje kvalitu reprodukce, honit se za jeho co nejvyššími katalogovými hodnotami však nemá význam. Ty se totiž měří laboratorně, přímo ze stoprocentně černé a bílé plošky zobrazovače, což nemá nic společného s reálnými podmínkami, kdy obraz sledujeme s okem přitisknutým na stínítko, ale až z několikametrového odstupu. V prostředí, jímž paprsky procházejí, se totiž vzájemně ovlivňují (jasná místa prosvětlují tmavá, tmavá zezlaby světla) a navíc na ně ještě působí vnější osvětlení. Důsledek? V mistě, z něhož obraz pozorujeme, bývá jeho kontrast už zhruba o řadu nižší, tj. např. místo 500:1 jen 50:1, což menší

rozdíly v uváděných hodnotách spolehlivě setře. Stejně jako u předchozích hodnot proto dáme více na subjektivní vjem.

Vzhledem k tomu, že za provozu je LCD panel prosvětlován trvale světlem s neměnnou intenzitou, na rozdíl od klasických a plazmových obrazovek dosahuje obtížněji skutečně sytého zobrazení černě, které podstatně rozhoduje o tom, zda obraz vnímáme jako brillantní, dostatečně kontrastní. (Mimochodem: Z tohoto důvodu také nelze mnoho vyvzakovat ze vzájemného srovnání kontrastu plazmových a LCD panelů, neboť bychom srovnávali nesrovnatelné.) Při výběru si proto všimáme, zda televizor podává při vyladěních videokorekcích systé černou opravdu jako černou a ne pouze jako šedou. Současně sleduje-

me, zda vykresluje i malé rozdíly mezi jednotlivými šedými polotóny. Pokud by jejich paletu redukoval, hrozí, že některé podrobnosti se z obrazu vytrati, případně, že bude příliš strmý (odborně – bude mít velkou gammu).

Chytni a drž!

Další kritéria výběru jsou již obdobná jako u ostatních televizorů. I LCD modely by měly umět přijímat všechny běžně dostupné signály (viz viz

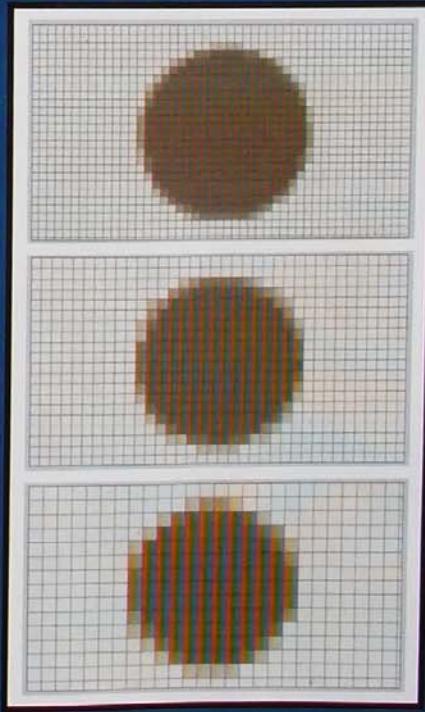
DVB-T aneb Hledá se

princip) a mít co nejčitlivější přijímací díl, který je přitom necitlivý k „přeslechům“ ze sousedních kanálů. Prvý parametr upřednostňujeme, přijímáme-li signál vlastní anténou, druhý preferujeme, odbíráme-li ho z kabelové sítě či společných rozvodů, v nichž bývají stanice větší-

RASTROVÝ RÉBUS

Jaký rastrový by měl mít LCD panel, aby vykresloval obraz co nejdokonalej? Ideálně stejný jako má televizní obraz, případně dvojnásobný. Je-li jeho rastrový řádky, např. jen s 480 řádky, musí se některé řádky obrazu vypořádat. Obraz je pak hrubší a postrádá část detailů. Je-li jeho rastrový řádek naopak vysší, ale přitom počet jeho řádek nedosahuje dvojnásobku řádek obrazu, musí se do něj obraz složitě přepočítávat. Obraz je pak jemnější (při stejném drobnokresbě i rozlišení), ale přepočet do něj může vést různá rušení, např. rozostření a „zubatění“ hran, mozaikování, neklid na vodorovných liniích apod. Čím je obraz méně kvalitní, zejména víc zašuměný a s odrazy, tím bývá výsledek takového přepočtu horší. Kdyby jako dřív existovalo pouze jediný televizní obraz, tj. v soustavě PAL s 576 viditelnými řádky, byla by volba jednoduchá. Jenže: Na jeho místo se už tlačí obraz s výšším rozlišením se 720 a 1080 řádky, a aby bylo rozhodování ještě složitější, rastrový řádek některých zobrazovačů není odvozen od televizního, ale od počítačového obrazu. Resumé? Počítáme-li výhradně jen s reprodukcí současného obrazu, můžeme uvažovat o LCD televizoru se zobrazovačem s 576 řádky (ty však dosud nabídl jen Sharp) či s 600 řádky. Při nižším počtu ztratíme část vizuální informace, při výšším se nejspíš objeví důsledky přepočtu. Přinášíme-li přechod na diskry s výšším rozlišením a na příjem HDTV (a chceme i využívat jejich obrazových výhod), vsadíme jednoznačně na přijímací se zobrazovači s výšším řádkováním.

 Takto reprodukuji kruhový bod přenášený v plném HDTV formátu, tj. s 1920 x 1080 body, zobrazovače (shora) se 1080, 768 a 576 řádky. Čím mají méně řádek, tím je obraz hrubší, má méně podrobnosti, rozplízejší a zubatější hrany.

LCD obrazovky mívají často omezený pozorovací úhel. Čím více se odkláníme od jejich osy, tím více se snížuje kontrast obrazu a obvykle zhoršuje podání barev.

Kupujeme LCD televizor Kupujeme LCD televizor Kupujeme LCD televizor Kupujeme LCD televizor

ZÁKON AKCE A REAKCE

Při reprodukci kinetického obrazu je jednou ze slabin LCD panelů jejich reakční doba, označovaná též jako doba odezvy. Je-li příliš dlouhá, budou veškeré pohyby, ať již kamery či uvnitř obrazu, rozmazené, neostřé. Tato slabina vyplývá z principu, na kterém LCD panely pracují. Postup, při němž elektrický proud mění natocení tekutých krystalů, a tím i množství propouštěného světla, vyzaduje – podobně jako auto – určitý čas na „rozjezd a dojezd“. Stejně jako u něj je přitom žádoucí, aby „akceleroval a brzdil“ co nejrychleji, byť – na rozdíl od něj – nejdé o život, ale „jen“ o kvalitu výjemu.

Vzhledem k tomu, že výrobci reakční dobu většinou uvádějí (měří se v milisekundách, tj. ms), zdá se vše jasné. Stačí zvolit typ s co nejkratší dobou a o stranu obraz máme postaráno. Žel, tak jednoduché to není, neboť pod tímto termínem uvádějí různé firmy různé údaje, přičemž si pochopitelně vybírají ty pro ně nejlichotivější.

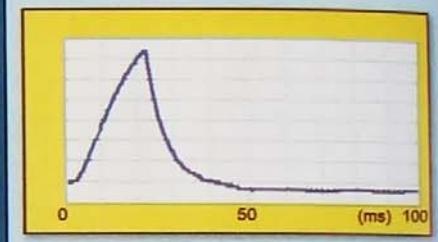
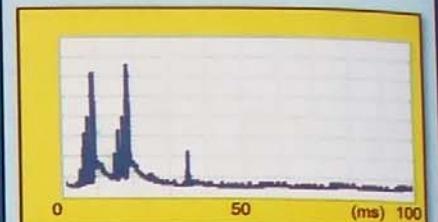
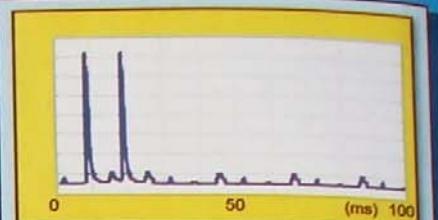
Reakční doba by měla informovat, jak dlouho trvá jednomu obrazovému bodu, že se změní z absolutně černého v zářivě bílé a zpátky na černý. Ne vždy je však uveden součet obou časů, leckdy se výrobce omezi jen na jeden z nich. Případně přivlastny rise (vzestup), respektive fall (seskup) napovídají, že máme co do činnosti pouze s polovinou reakční doby. Její hodnota je proto treba ještě vynásobit dvěma (s vědomím určité nepřesnosti, neboť vzestup bývá zpravidla rychlejší než seskup).

Potíž je však v tom, že tato hodnota je odtržena od reality. S přechodem na plný jas a zpět se u běžného obrazu setkáme jen výjimečně, mnohem obvyklejší jsou přechody z jednoho odstínu do druhého. Při nich se elektrické pole nemění skokem, ale „po kapkách“ – a právě v tom je zárhel, neboť čím menší je prudkový výkyv, tím pomalejší

bývá i odezva panelu. U panelu, který se pyšní reakční dobou třeba 18 ms (a při přechodu černá-bílá-černá ji opravdu dosahuje), se tak může tato hodnota při menších změnách jasu zvýšit i na 70–80 ms. Automobilová honička ulicemi města, kdy se mění jasy v zářbě jen o pár percent, se tak rázem promění v rozmazenou šmouhu. Některí výrobci už proto deklarují reakční dobu pro menší tonální změny, označovanou obvykle gray to gray či GTG (sedá v sedou), při níž původní plné rozpětí 0–255–0 snižuje např. na 30–130–30, což již mnohem více odpovídá skutečnosti. Pokud je reakční doba GTG nižší než 10 ms, měl by být obraz již dostačně ostrý.

Resumé? Při výběru berte uváděné reakční doby s rezervou a spíš než na ně dejte na subjektivní vjem. Cíli: Nedůvěřujte a prověřujte! Pro zkoušku je nejvhodnější kvalitní obraz se středně rychlými pohyby kamery i objektívů v něm a s dostatečnou drobnokresbou. Výhodou je, máme-li ho už „nakoupaný“, takže víme, zda sám o sobě není méně ostrý. Televizor pak sledujeme z obvyklé vzdálenosti a všimněme si, jak ostře vykresluje měnič se partie. Částečná ztráta jejich ostrosti a mírné mazání jejich obrysů je běžné, při větším už zbystříme pozornost. Pro úplnost dodačme, že ostrost zobrazení pohybů nemusí záviset jen na reakční době panelu, ale mohou ji ovlivňovat také obvody, které přepočítávají obraz do rastru zobrazovače.

Takto reagují na jednorázové „rozsvícení a zhasnutí“ bílé plochy jednotlivé typy obrazovek (shora): klasická, plazmová a z tekutých krystalů.

nou namačkány na sousední kanály. Budeme-li přijímací díl často přelaďovat, např. při převážení televizoru, oceníme, dovoluje-li určit předvolbu, od níž se mají stanice ukládat (pak lze nezávisle automaticky naladit několik různých sestav stanic), případně umí-li sám přidat nové k dosavadním, aniž by přitom smažal předchozí nastavení. Ale protože tyto funkce mnoha modelů neposkytuje, u většiny zůstaneme při doplňování stanic odkázaní jen na poloautomatické doladění. To dokáže částečně zjednodušit možnost přímého zadání čísla kanálu vysílače, podstatně méně výhodné je přímé zadávání jeho kmotočtu (neboť ho většinou neznáme). Počítáme-li jen s laděním na „věčné časy“, mohou nám být předchozí funkce ukrazeny (Ale nikoli doslova!).

DVB-T ANEB HLEDÁ SE PRINC

Aktuálním „domácím“ televizním tématem je přechod z pozemního analogového vysílání na digitální (DVB-T). Protože ten bude završen v horizontu pěti – sedmi let (tedy ještě za doby životnosti nynějších modelů) vypnutím všech dosavadních analogových televizních vysílačů, měly by s ním současně přijímače již běžně počítat. Realita je zatím, že, jiná. LCD televizory schopny přijímat pozemní digitální televizní vysílání dosud spočítáme na prstech jedné ruky (Hyundai, Loewe). V tomto ohledu tvoří tužinská zastoupení firem spolu s obchodníky jednolitou galerii spíš Růženek, takže zájemci o DVB-T zůstávají zatím odkázáni jen na externí přijímače, tzv. set-top-box, a tedy i na dvě různé délky, oddělené ovládání a další nepohodlí tohoto řešení. Asi ještě nedozářil princ-buditel.

Určitě bychom se měli zajímat, zda lze předvolby aktivovat z číselné klávesnice délky rovnou (je to pohodlnější, než když musíme předem přepnout jedno a dvoumístné), zda délka obsahuje samostatně tlačítko pro automatický návrat k předchozí sledované předvolbě (uvídejte, bude jedno z nejomáčkanějších), případně – zejména v rodinách s dětmi – zda lze uzamknout nejen celý přístroj, ale také vybrané předvolby.

Patříte-li k pravidelným čtenářům teletextu, pid'te se určitě také po velikosti paměti dekodéru teletextu a jeho nabídce speciálních služeb. Abyste nemuseli na vyhlednuté stránky dlouho čekat, měl by mít paměť alespoň na dvě stovky stránek, případně umožňovat uložit vybrané nejčastěji sledované stránky mezi tzv. preferenční, které zpřístupňuje okamžitě. Stejně tak by měl prostřednictvím barevně odlišených tlačítek zajišťovat přímý přístup k jednotlivým tematickým blokům a jejich částem systémem FLOF (a pokud sledujete zahraniční stanice i TOP).

Narazíte-li v dokumentaci televizoru na zminku o tzv. úrovni teletextu, pak vězte, že naše stanice využívají zatím úroveň 1.5. Některé zahraniční již přestoupily na vyšší 2.5 (tzv. HiText), která umožňuje pracovat s jemnější grafikou a bohatší paletou barev. Pokud je dekodér upraven pro ni, bude

tyto stránky reproducovat v originálu, pokud má nižší úroveň, zredukuje ho na svůj standard.

Na rozdíl od teletextu, který je už ve výbavě televizorů samozřejmostí, obvod elektronického programového průvodce EPG, jenž usnadňuje orientaci v nabídce pořadů i jejich výběr, do ní zatím, žel, nepatří. Ale to by se už mělo rychle změnit, neboť průvodce je nedílnou součástí digitálního vysílání. Z uživatelského pohledu je důležité, na jak dlouhou dobu dopředu si dokáže zapamatovat poskytovaná data (minimem by mělo být čtrnáct dnů), jak přehledně je interpretuje (na rozdíl od teletextu jím vtiskuje konkrétní podobu) a zda zvlá-

dá i naši diakritiku (zatím to není samozřejmost). Zajímáte se však měli i o to, jaké další funkce jsou na něj „přivěšeny“, např. možnost automatického třídění pořadů podle konkrétního klíče, (film, sport, zábava atd.), programování samočinné reprodukce vyhledaných pořadů apod.

Jaké šminky pro obrazový make-up?

Pro provoz je důležitý rozsah základních řídících videokorekcí, tj. jasu, kontrastu, sytosti barev a ostrosti, které by měly zajistit dobré prokreslení a přitom oči neunavující obraz jak v úplně tmě, tak za intenzivního okolního světla, a to bez jakýchkoli vedlejších vlivů. Poslední požadavek se často nedá splnit regulací ostrosti a sporadicí regulací jasu a kontrastu. Zvyšování ostrosti

Kupujeme LCD televizor

mnohdy přivolává bílé lemování přechodů tmavých a světlých ploch, zvyšování jasu a kontrastu někdy „roztahuje“ světlé plochy, což snižuje obrysovou ostrost. Některé LCD modely mají poměrně praktickou dvojí korekci jasu, jedna reguluje svít světelného zdroje (obvykle stupňovitě, někdy i plynule), druhá jas obrazu.

Vystačíme jen s tímto základem, nebo jsou zapotřebí i další volitelné nadstavbové videokorekce? Pokud jsou účinné, mohou obrazu dost prospět. To platí zejména pro redukci šumu, která si však leckdy vybírá daň v menší ostrosti obrazu, pro obvod pro posílení sytosti černé, ale i pro speciální korekci pro potlače-

ní šumu digitálního signálu, jež snižuje sklon k rušivému mozaikování a kostičkování. Problém je však občas v tom, že jejich účinnost nebývá velká. Co skutečně umí, prozradí vizuální kontrola, opět nejlépe na kvalitním „nefilmovém“ obrazu.

Velkou výhodou jsou pevné předvolby obrazu pro odlišné pozorovací podmínky (plné světlo, polohero, tma) stejně jako možnost uložit do paměti přijímače několik vlastních různých nastavení obrazu, neboť pak odpadá nutnost hýbat při každé změně pozorovacích podmínek s řiditelnými videokorekciemi, a tak obraz znova a znova seřizovat. Někdo využije i volitelný celkový barevný tón obrazu (typicky: studený – modřejší, normální, teplojší – červenější), naopak větší uplatnění nenačázejí většinou pevné předvolby pro různé typy obrazu (typicky: studio, přímý přenos, film). Výjimkou bývají jen specifická nastavení pro prezentace statických snímků a hrani her.

Budete formát!

U širokoúhlých typů je důležitý také výběr volitelných formátů. Oba základní, tj. 4:3 a 16:9, bývají obvykle doplněny ještě dvěma způsoby vyplnění celého stínítka klasickým obrazem – jednak jeho nerovnoměrným roztažením, tj. jen po stranách, a to bez nebo pouze s minimálním ořezem, jednak jeho rovnomořným zvětšením s ořezem. Prvý se nejčastěji označuje jako Panorama, druhý jako Zoom. Některé modely se však spokojí i pouze s jedním z nich. Jiné naopak přidávají ještě další,

CHCETE BYT READY?

Aby mohl televizor nést označení HD Ready, které potvrzuje, že dokáže plnohodnotně reprodukovat obraz s vysokým rozlišením, musí splňovat tři základní požadavky:

1. Mít obrazovku s poměrem stran 16:9 a minimálně se 720 fyzickými (nativními) řádky.
2. Zpracovávat jak nynější běžný signál v soustavě PAL, tj. s 576 řádky (rastr 720 x 576), tak signály v obou schválených standardech televize s vysokým rozlišením (HDTV), tj. se 720 neprokládanými řádky (rastr 1280 x 720, označení 720p) i 1080 prokládanými řádky (rastr 1920 x 1080, označení 1080i).

např. mezinormát 14:9 (užívá se třeba pro odstranění černých pruhů širokoúhlých filmů uváděných v klasickém formátu či pro kompromisní zvětšení obrazu 4:3) a různě stupně režimu Zoom (např. pro oříznutí černých pruhů u „superširokoúhlého“ formátu 2,35:1). Čím je nabídka volitelných formátů větší, tím spíš se „střífi“ do toho optimálního.

Nespolehlíme však pouze na počet formátů. Pro obslužnou pohodu je neméně podstatné, aby se na ně televizor přepínal sám (tj. identifikoval příslušný povolený kód WSS), ale dovoloval je i nastavit natvrdo (když přepínání ruší, např. u víceformátových reklamních bloků).

Pro diváckou pohodu je pak důležité, aby umožňoval v formátu s ořezem plynule posouvat jeho rovinu, případně stlačením obrazu na výšku ořez odstranit. Pokud tyto úpravy chybějí (což bývá docela běžné) a k dispozici není ani kompromisní skokový zdvih roviny ořeza (i to se občas stává), zůstanou nám utajeny podtitulky a jiné informace v krajích obrazu, např. ukazatel skóre, vkládané zprávy apod. I v tomto případě se proto vyplatí si vyzkoušet, co vyhlédnutý model svede a co nikoli.

Nepřeslechněte zvuk

Zvuk bývá při výběru televizoru většinou až tím „posledním vzdadu“. Ačkoli to má racionalní důvod, neboť u této položky se nabídka příliš nelší, přesto by neměl být zcela přehlízen. A to zejména tehdy, když se na něj nějaké specifické nároky. Budeme-li televizor provozovat v hlučnějším prostředí, musíme si ohlédat jeho zvukový výkon. Budeme-li občas potřebovat sledovat zvuk ve sluchátkách či paralelně poslouchat jinou jazykovou verzi duálně ozvučených pořadů, musíme se zajímat, má-li sluchátkový výstup a lze-li ovládat zvuk v nich odděleně, což je momentálně dost úzkoprofilová funkce. Nepočítáme-li s jeho začleněním do vícekanálového audiosystému domácího kina, ale rádi bychom alespoň trochu zúročili výhody prostorového ozvučení, popřemýšlejme o modelu s obvodem Virtual Dolby, jenž navozuje dojem prostoru jen prostřednictvím páru stereofonních reprosoustav. Pokud ho naopak hodláme zapojit

3. Disponovat vstupy pro analogový videosignál YUV a pro digitální videosignál, a to na konektorech HDMI či DVI s podporou protokopírovací ochrany HDCP.

Aby mohl být televizor označen logem HDTV, které avizuje, že dokáže přijímat vysílání s vysokým rozlišením, musí kromě předchozích tří požadavků splňovat ještě další dva:

1. Přijímat a zpracovávat digitální signál s obrazem komprimovaným podle MPEG2 i MPEG4/H.264 a zvukem komprimovaným podle MPEG2 a Dolby Digital Plus.
2. Dodávat na výstup i obraz 720p a 1080i a zvuk nejen v analogové, ale také v digitální podobě.

PRO KAŽDÉ OKO JEDEN

Na větších širokoúhlých obrazovkách bývá dost místa i pro dva či více obrazů, které se o ni mohou dělit různým způsobem. Má-li přijímač dva tunery, dokáže obstarat oba obrazy sám. Je-li osazen jedním tunerem, musí druhý obraz dodávat externí zdroj. A jak je mohou reproducovat?

Obraz a obraz (PAP – Picture and picture)

Režim, při němž se oba obrazy o plochu rovnoměrně dělí, má dvě varianty. Prvá zachovává poměr jejich stran, při druhé se roztahuje na výšku, takže zaplní celé stínítko. Některé modely nabízejí obě verze, jiné jen jednu.

Obraz v obraze (PIP – Picture in picture)

Malý obraz uvnitř velkého může zajmout pozici v kterémkoliv rohu stínítka a kdyžkoliv se vystřídá s hlavním – stačí stisknout tlačítko Swap na dálce. K dispozici bývá buď v jedné, nebo vícero velikostech, případně se může jeho rozměr měnit plynule. Lze upravovat i jeho sytost, takže hlavní obraz plně nezakrývá, nechává ho různě intenzivně prosvítat.

Obraz mimo obraz (POP – Picture out picture)

Při této variantě režimu obraz v obraze se hlavní obraz odsune na levý bok, címkou v pravé části vytvoří volný pruh pro jeden až tři malé obrazy.

do audiosestavy, neobejdeme se bez linkového audiovýstupu a případně zúročíme i možnost začlenit jeho reprosoustavy do této kombinace jako středové. Zvážit bychom měli i to, zda vás díme na obvyklejší zabudované reprosoustavy, či zda by nebyly výhodnější méně časté oddělitelné, které lze umístit do většího rozestupu, jiné úrovně apod.

Z audiokorekcií většinou zcela vystačíme s odělenými korekciemi hloubek a výšek, doplněnými případně ještě pevnými předvolbami typu řeč-hubba-film, a s vypinatelnou automatikou AVL pro potlačení skoků v úrovni hlasitosti různých relací, např. zámerně zvýrazňovaných reklamních bloků.

Kupujeme LCD televizor

Kupujeme LCD televizor

Kupujeme LCD televizor

Kupujeme LCD televizor

POZOR NA SLEPYŠE!

LCD panely jsou složeny z velkého množství miniaturních bodů, z nichž každý má svůj vlastní řídící tranzistor. Běžný panel s rastrem 1280 (x3 za každou barvu) x 768 bodů má skoro tři miliony bodů i stejný počet tranzistorů. Při takové hustotě, velikosti a počtu se může stát, že některý není funkční. Vadný bod negeneruje obraz a podle typu panelu buď září trvale, což dost ruší (panely TN/TNF), nebo zůstává tmavý, což je méně nápadné (panely IPS/S-IPS, MVA/PVA). Protože mnohé firmy připojují ve výrobních specifikacích určité promile vadných bodů, pokud jejich počet nepřevýší tuto mez, může být jejich reklamace bezpředmětná. Z těchto důvodů se zatím vplatí si při nákupu detailně zkontrolovat celou plochu zobrazovače, a to postupnou reprodukcí jednotlivé sedé plochy a ploch v barvách jednotlivých bodů, tj. červené, modré a zelené. Odlišně zářící či potemnělý bod avizuje: Zvolte jiný vzorek! Test pomůže odhalit i případná zanesená smrká či nepravidelnosti v bodovém rastrovi. Časem se tato zkouška snad stane zbytečnou, neboť přibývá výrobci, pro které je i jediný „slepý“ už důvodem k výměně televizoru.

Příjemná možnost seřídit hlasitost pro každou předvolbu zvlášť se objevuje v současné nabídce jen výjimečně. Naopak hojný bývá ekvalizér pro individuální úpravu jednotlivých kmitočtových pásem, byť ho převážná většina uživatelů nikdy nevyužije, takže ho můžeme klidně ozelet.

Brány do jiných světů

Při nákupu bychom neměli rozhodně přehlédnout ani připojky. Samozřejmostí by měl být alespoň pár konektorů scart (čím více přístrojů budeme připojovat, tím více scartů budeme potřebovat). Počítáme-li s častějším dočasným připojováním, např. videokamery, přenosného DVD přehrávače či digitálního fotoaparátu, oceníme rovněž dobré přístupné čelní vstupy AV a (zejména pro kamery) S-video.

Klademe-li na připojení i kvalitu obrazu vyšší nároky, měl by mit televizor rovněž analogový videovstup YUV (označovaný také YPbPr a YCbCr), který do něj umožní přivádět i neprokládaný (progressivní) obraz, a digitální vstup HDMI či DVI. U DVI je však třeba se přesvědčit, zda není koncipován pouze pro připojení počítače, neboť pak by mohly zůstat mnohé funkce televizoru nedostupné. Bez těchto vstupů se neobejdeme, chceme-li zúročit výhody obrazu s vysokým rozlišením (více viz. Chcete být Ready?).

Budeme-li televizor hodně využívat pro prezentaci fotografií, zvažme, zda by se nám nevyplatil model s integrovanou čtečkou paměťových karet, pochopitelně stejného typu, s jakým pracuje fotoaparát. Některé přístroje dovedou na karty i nahrávat televizní pořady, a tak zastoupit běžné video (ovšem v podstatně nižší kvalitě), případně vytvářet „krmi“ pro kapacitní kartové přehrávače.

Když základní funkce nestačí

Stejně jako u ostatních televizorů i v této skupině si najdeme „svůj“ model také tehdy, chceme-li mit možnost reprodukovatý obraz zastavit – zmrazit či souběžně sledovat dva různé obrazy technikami obraz v obraze (PIP), obraz a obraz (PAP), při-

DILEMA FORMÁTU

Jak si obrazovky formátu 4:3 a 16:9 poradí s obvyklými formáty obrazu, tj. klasickým 1,33:1 a nejběžnějším širokoúhlým 1,81:1 a 2,35:1? Zachováme-li původní formát obrazu, tedy nebude-li ho elektronicky zvětšovat, zobrazí ho následovně:

TV 4:3

**4:3
(1,33:1)**

využitá plocha pro obraz 100 %

TV 16:9

využitá plocha pro obraz přibližně 79 %

**16:9
(1,78:1)**

využitá plocha pro obraz přibližně 75 %

využitá plocha pro obraz 100 %

1,81:1

využitá plocha pro obraz obvykle trochu menší než u formátu 16:9

využitá plocha pro obraz zpravidla 100 %, výjimečně trochu menší

2,35:1

využitá plocha pro obraz zhruba 56 %

využitá plocha pro obraz zhruba 90 %

padně obraz mimo obraz (POP). U většiny těchto přístrojů dodává druhý obraz externí příspěvkový stroj; televizorů se zdvojeným tunerem, které dokáží souběžně přijímat dvě různé stanice, je už znatelně méně.

Některé modely umí také zastoupit budík. Chceme-li, aby i samy zapínaly oblíbené pořady, poohlédneme se po typech s integrovaným časovým spínačem. Ale pozor: Aby splnil očekávání, musí se dát naprogramovat na konkrétní čas i na konkrétní předvolby (což každý neumožňuje). Zároveň je výhodné, seřízuje-li se jeho časový obvod automaticky a umí-li přejímat souřadnice pořadů i z teletextu či elektronického průvodce. Některé

vyspělejší typy lze naprogramovat i na víc bloků současně, případně také na ovládání připojeného záznamového stroje. Požadujeme-li jeho snadné programování a ovládání, volíme modely, které se dokáží dorozumět přes konektor scart (systémy typu NextView, SmartLink, T-V Link, Q-Link apod.).

Svého favorita si však v nynější nabídce najdete i tehdy, požadujete-li model s integrovaným rozhlasovým přijímačem (Philips), DVD přehrávačem (H&B, Mascom) či harddiskovým rekordérem (Loewe). Jak vidno, nevybrat si se skoro ani nedá. Takže: Jdeme na to?

Svět bude plochý!

LCD TELEVIZORY S ÚHLOPŘÍČKOU 80 CM

Už je to jisté! Svět bude plochý. Nelekejte se, prosím, zatím se to týká pouze světa televizorů. Dosud není sice ještě jasné, jaký typ plochých obrazovek ho ovládne, ale v současnosti modelům s menšími a středními úhlopříčkami jednoznačně kralují „tekuté“ panely LCD.

Širokoúhlé LCD televizory s úhlopříčkou 80 cm byly na našich stránkách hostem sice poměrně nedávno (S&V 10/05), ale protože se jejich nabídka rozrůstá a stoupá i poptávka po nich, pozvali jsme do redakce další jejich zástupce. Vzhledem k tomu, že se od posledního setkání jejich obecně silné a slabé stránky nijak nezměnily, odkážeme vás v tomto ohledu pouze na předchozí přehled a rovnou se zaměříme na parametry, výbavu a schopnosti nových hostů. Návrat k minulému článku však nedoporučujeme jen těm, kteří se chtějí blíž seznámit s obecnými vlastnostmi LCD televizorů, ale i všem, pro něž je koupení modelu s touto úhlopříčkou aktuálním tématem. Spojení obou přehledů totiž poskytuje takřka ucelený obraz o momentální nabídce trhu v dané kategorii (více viz Jaké modely byly testovány v S&V 10/05?), takže budete v kombinaci s návodem pro jejich výběr (viz str. 32) při nákupu kompletně vyzbrojeni.

Televizory v roli lovčů

Od říjnového přehledu u nás sice oficiálně odstartovalo pozemní digitální televizní vysílání (DVB-T), i když zatím jen v Praze, Brně, Ostravě a jejich blíz-

kém okolí, ale do nabídky televizorů se to dosud nikak nepromítlo. Dál tak marně čekáme na modely uzpůsobené pro jeho přímý příjem. Z hodnocené kolekce přijímá DVB-T opět jen Loewe, zbylí účastníci se spokojují pouze s příjemem klasického analogového signálu. Jak ho zachycují a zpracovávají?

Jejich vstupní díly nemají problémy s citlivostí. Nejcitlivější jsou tunery Mascomu, Samsungu, Thomsonu a Loewe, nejnižší, ale stále ještě dobrou citlivost má D. Boss. Ten, kdo sídlí v místě s horšimi příjemovými podmínkami či sleduje vzdálenější vysílače, např. zahraniční, má výběr hned o něco jasnější. Žel v ostatních parametrech, např. zkreslení diferenciální fázi či souběhu signálů, už jejich vstupní díly stejně bezproblémové nejsou. Důsledek? U většiny obraz přiváděný z tuneru kvalitativně zaostává za reprodukčními možnostmi jejich zobrazovačů.

Na tom se často podepisuje také seřízení dekodéru přístrojů pro normu PAL. Tento parametr se poslední dobou ocitl na okraji pozornosti výrobců. Výjimkou tak není ani velice špatné seřízení (či spíš neseržené), které způsobuje viditelné kolísání tónů barev při změnách jasu obrazu. Příklad? Červenat (ovšem jen obrazně) by se měly zejména

44	Acer AT3201W
44	D. Boss LT-32HLP
45	JVC LT-32A61SU2
45	Loewe Xelos A32 DVB-T
46	Mascom MC32W11B/S
46	Philips 32PF7320/10
47	Samsung LE32M61B
48	Sencor SLT-3201
48	Thomson 32LB130SB

Václav Mocek

modely Philips a Sencor, ale pyšnit se nastavením dekodéru PAL nemohou ani Thomson, Loewe a JVC. Velmi dobře byl seřízen jen u televizorů Acer, Mascom a Samsung.

Při úvodní instalaci ladí všechny přijímače stanice automaticky, a to dostatečně rychle – při testu je uložily nejrychleji Mascom a Philips (za 60 a 83 s) a nejpomaleji Samsung (248 s) –, ale jen málokterý z nich už zavájuje obsluhu také navazujících střostí s jejich seřazením a pojmenováním. Podle našich zvyklostí je utřídily pouze Loewe a Thomson, u zbylých je bylo nutno uspořádat ručně. O mnoho vstřícnější nejsou ani v automatickém načítání a ukládání názvů stanic (zvlášť to jen Acer, Loewe, Philips a Thomson), respektive v jejich průběžném vybavování z teletextu (Philips, Samsung). Přesun tak velké porce práce na obsluhujícího poněkud překvapuje, zvlášť tehdy, když u podstatně levnějších klasických televizorů bývá plně automatická instalace standardem. Ale někde výrobci zřejmě ušetřili musí... Nebo se jen zatím neobtěžovali s jejich domestikací?

Jestliže pracnější instalaci lze překousnout, neboť ji většinou absolvujeme jen několikrát „za život“, už hůř se promíjí, že z šesti modelů s vlastním

hodinovým obvodem (JVC, Loewe, Thomson, Mascom, Samsung, Sencor) ho v našich podmínkách samočinně nastavují a kontrolují jen prve tři. U zbylých totiž častým osobním zásahům nejdeme.

A jaké jsou možnosti dodatečného přidání nových stanic? Automaticky doplnit dosavadní stavu o nové umí pouze Thomson. D. Boss, Loewe a Sencor dovolují určit předvolbu, od níž se mají stanice začít ukládat, a tím nezávisle naladit i několik jejich různých sestav. U zbylých modelů se musí naladit buď automaticky všechny znova, tedy i včetně všech navazujících ručních úkonů, nebo poloprogrammaticky jen nová na předem stanovenou předvolbu. Aby přitom nebylo nutné zdlouhavě pročesávat všechna TV pásmá, lze přímo zadat buď kanál vysílače (D. Boss, Samsung, Sencor, Thomson), nebo jeho frekvenci (Acer, Mascom, Philips), případně jsou na výběr obě varianty (Loewe).

Televizory shodně potvrzují otřepané: Těžko na cvičiště (rozuměj při instalaci), lehko na bojišti (za provozu). U všech lze aktivovat jednotlivé předvolby z číselné klávesnice rovnou bez předtukání počtu jejich míst a s výjimkou JVC se také samočinně vracet k předchozí sledované předvolbě. Běžná je rovněž možnost vyřadit z posloupného krokova-

ného přepínání méně frekventované stanice (Acer, D. Boss, Samsung, Sencor, Thomson), případně umístit ty nejoblíbenější do odděleného, přímo přístupného adresáře (Acer, JVC, Thomson). To vše dokáže zpríjemnit (a zjednodušit) obsluhu.

Neméně praktická je i schopnost automaticky překopírovat nastavení přijímacího dílu do tuneru spolu pracujícího videa (JVC – TV Link, Loewe – Digital Link Plus). Takové sladění jejich ovládání nejen usnadní, ale také podstatně zrychlí, což oceníme například ve chvíli, když potřebujeme zaznamenat právě vysílanou informaci.

Dovoluje-li tuner určit předvolbu, od níž se mají začít ukládat automaticky vyhledané stanice, dokáže samočinně naladit i několik jejich rozdílných sestav bez smazání těch předchozích.

LCD TELEVIZORY

Zvlášť náruživým čtenářům teletextu nabízí televizor Philips současné zobrazení dvou různých stránek. Práv se však potýká s českou diakritikou.

Tajemství „černých“ stránek

Na rozdíl od tunerů dekodéry teletextu přílišnou citlivostí neoplývají, jedinou výjimkou je dekodér televizoru Loewe. Zejména modely Acer, JVC a Philips by tak mohly mít v místech s méně kvalitním signálem občas problémy se správnou identifikací a zobrazením všech znaků. A jaké jsou paměti dekodérů? Dost různorodé. Na jedné straně stojí D. Boss, JVC, Philips a Sencor, jejichž paměti pojmenují nejvíce deset stránek, takže listování teletextem nebude nikak rychlé, na straně druhé Mascom a Samsung s pamětí až pro tisíc stránek a Loewe s pamětí až na 3500 stránek, které poskytnou perfektní čtenářský komfort. Bez ohledu na její kapacitu umožňují mnohé vybrat několik nejfrekventovanějších stránek (obvykle čtyři), které pak načítají automaticky, takže jsou kdykoli okamžitě k dispozici (JVC, Philips, Sencor).

Všechny dekodéry podporují zrychlený přístup k jednotlivým tematickým blokům technikou FLOF (Full Level One Facilities) a většina i TOP (Table of Pages), ale dokonalejší grafiku teletextu úrovňě 2.5 zvládá jen JVC a Loewe. Rozdělit stínítko na dvě poloviny, z nichž jedna obsahuje obraz a druhá teletext stejně stanice, umějí z této sestavy Loewe, Mascom, Samsung a Thomson (Mascom dokonce ve dvou různých verzích s roztaženým či nedeforrmovaným obrazem). Philips tradičně preferuje upravenou variantu – souběžnou prezentaci dvou různých teletextových stran, což je praktické zejména při vyhledávání konkrétní informace. Druhé pole však má – rovněž tradičně – problémy s naší diakritikou.

Elektronického programového průvodce (EPG) podporuje z celé skupiny, žel, jen Loewe, zato s veškerým komfortem včetně programování samocenné reprodukce, respektive záznamu vybraných relací připojeným videem. Nějak tak vypadá absolutní uživatelská nirvána...

Pod neobvyklým označením Scénář předkládá Acer tradiční pevné předvolby obrazu, které netradičně kombinuje Ještě s úpravami zvuku.

Televizor v úloze prostředníka

Televizory této kategorie nezůstávají většinou jen u přímo přijímaného signálu, ale ve velké míře reprodukují také signály z externích zdrojů. Jak jsou vůči nim vstřícné?

Všechny mají pár konektorů scart (Mascom dokonce trojici). Přes ně do nich mohou proudit analogové signály ve všech základních verzích, tj. složený (AV), s oddělenou jasovou a barevnou složkou (S-video) i samostatnými barevnými složkami (RGB). Acer a Loewe mají scart přizpůsoben dokonce i pro signál s rozdílovými složkami (YUV), což je zatím dost neobvyklé. Běžným samostatným vstupem YUV na trojici konektorů cinch je však vybavena jen zhruba polovina z nich (Acer, Loewe, Samsung, Sencor, Thomson) a digitálním video-vstupem HDMI pouze třetina (Loewe, Samsung, Thomson). Ačkoli je konektor HDMI všeobecně považován za nejperspektivnější digitální bránu, protože všechny zbylé modely mají plně kompatibilní vstup DVI, a to buď ryze digitální DVI-D (Acer), nebo digitálně-analogový DVI-I (D. Boss, JVC, Mascom, Philips, Sencor), mohlo by se zdát, že z tohoto hlediska jsou jejich možnosti vyrovnané. Vždyť stačí jen použít kabel s patřičnými konektory, tj. HDMI-DVI, a je vystaráno. Ale pozor: u některých modelů čihá zrada – jejich vstup DVI je totiž nakonfigurován pouze pro signál z počítače (D. Boss, Mascom, Sencor). Připojíme-li k němu videopřístroj, nabídnu pouze počítačové menu, tedy s omezenou paletou korekcí i režimů. Navíc mnohdy vyžadují také oddělené vedení zvuku, což propojení poněkud komplikuje. V takových případech tedy na jednoduché plnohodnotné digitální spojení můžeme zapomenout. Vzhledem k tomu, že přístroje s takto pojatou připojkou DVI nejsou na trhu ojedinělé, berme její přítomnost vždy jako avizo: „Je třeba si ověřit, zda nepočítat pouze s počítačem, ale zajišťuje rovnocennou spo-

Ideální schéma předních připojek à la Loewe zahrnuje vstupy AV, S-video a výstup jack pro sluchátka, které jsou snadno přistupné i při zavěšení televizoru na zeď.

lupráci i s videopřístroji.“ Že se určitá obezřetnost vyplatí také u připojky HDMI, dokládá hodnocený Thomson. U něj totiž konektor HDMI přenáší jen obraz, zvuk je třeba věst odděleně přes sousední konektory cinch.

Jednotlivé modely jsou také různě vstřícné vůči jednorázové připojovaným přístrojům. Například D. Boss nemá obvyklý vstup AV na trojici konektorů cinch a JVC samostatný vstup S-video a oba spolu s Acerem a Sencorem přeměnily celinní vstupy na zadní. Pokud bude televizor zavěšen na zeď, je třeba se smířit s jejich horší dostupností. Ostatní přijímače mají přední vstupy buď na levém boku (Philips, Samsung), nebo na protilehlé straně (Loewe, Mascom, Thomson).

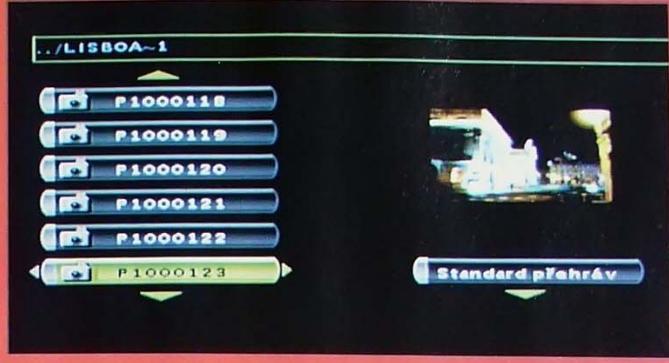
Nejvstřícnější k externím zdrojům je Thomson, který má – jako jeden z prvních – dokonce i vstup USB 2.0. Přes něj se k televizoru mohou připojit digitální fotoaparáty i některé videokamery a mobilní telefony, paměťové disky USB, čtečky paměťových karet apod. Poslední varianta však asi nebude nejfrequentovanější, neboť televizor je osazen dvěma čtečkami, které si poradí se všemi běžnými typy paměťových karet, tj. SD/MMC, MS/MS Pro, SM, CF a xD. Z nich přehrává nejen fotografie (JPEG), ale také audionahrávky (MP3, WMA), a to i obojí současně, a videozáznamy (DivX). Přitom je k dispozici i většina obvyklých funkcí včetně opakování přehrávání, náhodného výběru apod. Asi tak nějak by mělo vypadat moderní domácí prezentační AV centrum.

Čtečky paměťových karet spolu s připojkou USB, jimž je vybaven reprezentant Thomsonu, rozšiřují nejen jeho schopnosti, ale i využití.

Mascom vychází vstříč externím přístrojům hned třemi konektory scart, ale zase postrádá video-vstup YUV a vstup DVI má orientován hlavně směrem k počítačům.

Thomson dovede přehrávat z paměťových karet statické snímky, audiozáznamy i videonahrávky. U fotografií nenabízí hromadné, ale jen jednotlivé náhledy či automatickou prezentaci v pevném intervalu, a to i souběžně s MP3 záznamy. Snímky však vykresluje dost hrubozrnně.

Zbývá dodat, že všechny přijímače dokáží spolupracovat také s počítačem. S ním se spojují analogově přes klasický konektor D-sub (Acer, D. Boss, Loewe, Mascom, Samsung, Sencor, Thomson), nebo digitálně přes konektor DVI (Acer, D. Boss, JVC, Loewe, Mascom, Sencor), který zajistí případně i analogové spojení (s výjimkou Aceru). U některých je však třeba počítat s určitým omezením rozlišení a zejména frekvence obrazu, např. jen na 60 Hz (JVC, Mascom).

Vstříc uživatelům

Televizory jsou dodávány včetně podstavce, v němž jsou ukotveny pevně (D. Boss, Loewe, Mascom, Samsung, Sencor, Thomson), či otočně, vesměs nejvíše o $\pm 20^\circ$ (Acer, JVC) případně stojan ukrývá otočnou podložku (Philips). Podstavce mají obecně dobrou stabilitu, ale v některých jsou přijímače upvněny dost pružně, takže se dotykem snadno rozkývají (Thomson). Všechny modely lze také zavěsit na zeď (potřebný držák se prodává zvlášť), výjimečně jsou k nim k dostání i stojany pro postavení za zem (Loewe). Odnímatelné reprosoustavy nabízí z celé sestavy jen Acer, ostatní daly přednost zabudovaným, situovaným buď po stranách (D. Boss, Philips, Sencor, Thomson), nebo sdruženým ve spodní liště (JVC, Loewe, Mascom, Samsung).

Aby televizory působily i při umístění do volného prostoru esteticky, mívají některé důmyslně kapované přípojky a zvláštní „kanály“ pro ukrytí kabelů (JVC, Loewe). Nově se na jejich zadní stěně začíná objevovat také úchyt pro speciální samostatně prodávaný lankový zámek Kensington (známý už z počítačových monitorů), který je umožňuje připoutat ke kotvě ve zdi, nábytku apod., a tím ztížit jejich odcití (Samsung).

Všechny hodnocené přijímače lze kompletně ovládat jak z celního panelu, tedy včetně vstupu do menu a výběru položek z něj, tak různě koncipovanými dálkami, z nichž si některé poradí i s dalšími přístroji stejně značky (JVC, Loewe, Philips), případně i jiných značek (Samsung, Thomson). Jak je v současnosti zvykem, většina jejich nastavení se řídí výhradně z menu, přímo dostupné bývají jen pevné korekce, obrazové formáty a někdy i speciální funkce, např. časový spínač.

Menu všech servíruje obvyklou čtverčici základních videokorekcí, tj. jasu, kontrastu, sytosti barev a ostrosti, oddělenou úpravu výkonu světel-

ného zdroje a jasu obrazu poskytuje z této devítky pouze JVC. U mnohých pak přidává i korekci šumu, a to buď jednorázovou (JVC, Loewe, Philips, Samsung), nebo praktičtější vícestupňovou (Mascom, Thomson), která umožňuje lépe vybalancovat její případný dopad na ostrost obrazu. Poměrně hojný je také obvod pro zvýšení sytosti černé, a tím i celkového kontrastu obrazu (JVC, Philips, Mascom, Samsung, Thomson). Mascom přitom dovede zvýraznit nejen černou, ale také bílou či šedou, ale ty už nemají takový význam. Další speciální videokorekce se objevují jen výjimečně.

Z pevných předvoleb obrazu bývá k dispozici trojstupňová úprava jeho celkového barevného tónu, tj. studený, normální, teplý (Acer, JVC, Philips, Samsung, Thomson), u Samsungu volitelná tradičně ve dvou krocích, a charakteru jeho reprodukce, např. měkký, normální, dynamický (D. Boss, JVC, Loewe, Philips, Samsung, Sencor), respektive její uzpůsobení druhu obrazu, např. studio, sport, film, hry (Acer, Thomson).

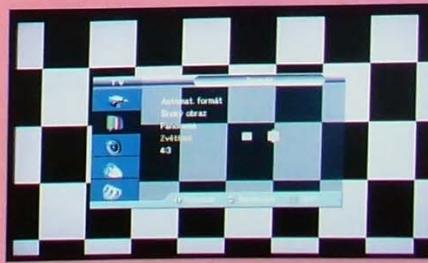
Předvolby pro odlišné světelné podmínky neposkytuje žádný z nich; Philips a Samsung však mají speciální obvod s vnějším čidlem, který na vyžádání sám přizpůsobuje jas obrazu úrovni okolního osvětlení. Výsledek ovšem nebývá nejpresvědčivější.

Stejný rám pro různé obrazy

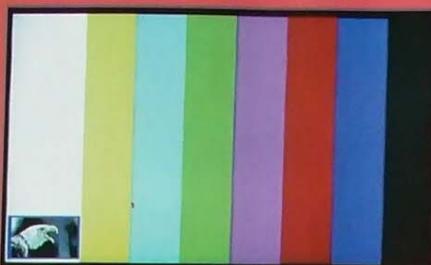
Základní nabídka volitelných obrazových formátů je u všech stejná – 4:3 a 16:9, přičemž obraz 4:3 umí zvětšit do celé plochy jednak stejnoměrně s ořezem, jednak – kromě Sencoru – nerovnoměrně (jen při krajích) s žádným či pouze s malým ořezem. Ale dál se jejich schopnosti už různí. Některé přidávají ještě meziformát 14:9 (D. Boss, JVC, Mascom, Philips, Sencor, Thomson) a úpravu pro oříznutí černých pruhů také u „superširokoúhlého“ obrazu 2,35:1 (Acer, Loewe, Mascom, Samsung), případně i raritní reprodukci v poměru 1:1, tj. bez přepočtu řádek obrazu do rastru obrazovky (D. Boss).

Všechny modely lze plně ovládat přímo z jejich skříně, ale zatímco většina z nich k tomu potřebuje šest či sedm tlačítek (vlevo), Loewe vystačí jen se třemi (vpravo).

Pokud televizor umožňuje plynule řídit kompresi a roztažení obrazu na výšku, nebude mu žádný obrazový formát velký ani malý. Obrázky přibližují, jak ho při neměnné horní hraně dokáže roztahnout (respektive stlačit) Samsung.

 Většina televizorů, které zajišťují souběžnou reprodukci dvou obrazů technikou obraz v obraze, umožnuje volit nejen umístění, ale také velikost vloženého obrázku.

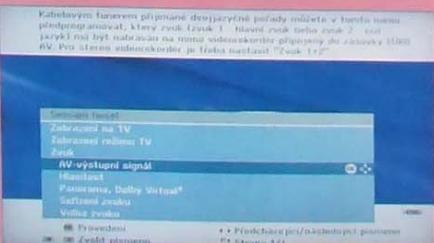

 Chcete si lépe prohlédnout nějakou část obrazu? U televizoru Acer to není problém, na výběr jsou hned dva stupně zvětšení.

Největší (a nejpodstatnější) rozdíl je však v tom, zda a jak dovolují posouvat rovinu ořezu zvětšeného obrazu, a tím zviditelnit informace, např. podtituly, které by jinak „spadly za rám“. Zatímco D. Boss na tuto alternativu nepamatuje vůbec a Philips a Sencor se spokojí pouze s pevným skočkovým zdvihem spodní úrovně ořezu, ostatní dovedou obraz svisle posouvat oběma směry, a tak nalézt nejlepší kompromis. Samsung přidává navíc možnost dolní část obrazu plynule stlačovat (roztahovat), a tím odstranit nejen ořez, ale případně i spodní černý pruh. Ještě dál jde Mascom, když dovoluje takto upravovat celý obraz. Jako jediný z celé sestavy tak dokáže eliminovat jakýkoliv ořez i černý rám (ovšem za cenu tvarové deformace obrazu).

Kdo by si chtěl občas prohlédnout určitou část obrazu detailněji, ten ocení, dovoluje-li televizor jeho vybrané partie elektronicky zvětšit (Acer). Ale protože tím se zvětší i jeho rastr, takže obraz viditelně zhrubne, mívají praktický význam jen menší zvětšení. Ta lze někdy využít – s přimhouřením očí – i pro odstranění černých pruhů obrazu.

A zmrazení obrazu? To zajišťují z celé sestavy kupodivu jen čtyři modely (Loewe, Mascom, Samsung a Thomson). Proč kupodivu? Protože při digitálním zpracování obrazu, které LCD televizory využívají, tato funkce výrobce nic nestojí.

 K nadstandardním funkcím patří jak praktická elektronická nápoveda, která uživateli poradí s obsluhou, tak programovatelný budík, který ho vzbudí či upozorní na začátek vyhládnuté relace. Obojí nabízí televizor Loewe.

Když jeden obraz nestačí

S výjimkou JVC a Thomsonu umí zbylá sedma reprodukovat souběžně i dva různé obrazy. Ale protože zdvojený tuner má jen Mascom, u ostatních musí druhý obraz obstarávat externí přístroj, např. přijímače SAT či DVB-T, video apod.

Všechn sedm dovede vložit do libovolného rohu hlavního obrazu druhý menší (režim PIP), a to buď v jedné velikosti (Loewe, Samsung), nebo v jedné ze dvou (D. Boss, Sencor) či tří velikostí (Acer, Mascom, Philips). Philips a Sencor však nezůstávají jen přitom. Philips umožňuje doplňkový obraz plynule přesouvat do jakéhokoli místa stínítka, tedy třeba i do jeho středu, a Sencor odsunout hlavní obraz na stranu a uvolněný pruh vyplnit doplňkovým obrazem.

S výjimkou Mascomu umí zbylá šestice prezentovat také dva stejně velké obrazy (režim PAP). Ty bývají většinou roztažené na výšku, tedy tvarově zkreslené, ale některé přístroje je dokáží reprodukovat také v originálním formátu, tedy nedeforované (Samsung, Sencor). Mascom nabízí místo tohoto režimu mozaikový náhled obrázků z dvanácti předvoleb. Jeho obdobou je obklopení hlavního obrazu pěti či dvanácti dalšími, které poskytuje Acer. V této souvislosti je však třeba upozornit, že ne každý přístroj dokáže přivést doplňkový obraz ze všech vstupů a že někdy může být limitem

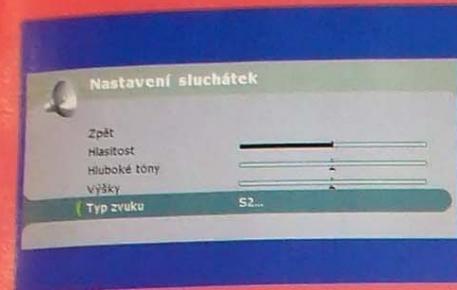
i jeho rozlišení. Hodláte-li souběžnou reprodukci využívat víc, presvědčte se, zda vyhledaný model nemá v tomto ohledu nějaká omezení.

Jak mě slyšíte?

Hodnocené modely se vesměs spokojují jen se standardním stereofonním zvukem. Pseudoprostorové ozvučení prostřednictvím páru čelních reprosoustav nabízejí pouze Loewe, Philips a Samsung přičemž prve dva zvolily systém Dolby Virtual a třetí konkurenční TruSurround XT (SRS TSXT). S výjimkou Aceru, JVC a Mascomu zahrnují do své audiovýbavy také vypínačelnou automatiku, která na přání potlačuje rozdíly v hlasitosti jednotlivých relací. Z ředitelných audiokorekčí pak sázejí buď na oddělenou úpravu hloubek a výšek (Acer, JVC, Loewe, Sencor), nebo na vícepásmový grafický ekvalizér (D. Boss, Mascom, Philips, Samsung), případně předkládají obě možnosti (Thomson). K nim pak obvykle přidávají i pevné předvolby typu řeč, hudba, film (D. Boss, Mascom, Philips, Samsung, Sencor, Thomson) a některé i vypínačelný posilovač basů (Acer, Thomson). Raritou jsou volitelné prostorové režimy typu jazzový klub, rockový koncert, katedrála..., které však asi nenajdou větší uplatnění (Thomson).

Žádný z nich nepostrádá připojku pro sluchátka, ale odděleně řízení zvuku v nich poskytuje už jen málokterý (D. Boss, Loewe, Mascom, Thomson). Běžný není ani samostatný linkový audiovýstup pro vydelení zvuku do externí audioaparatury (Acer, Loewe, Samsung, Thomson), bez něhož se neobejdou ti, kteří chtějí včlenit televizor do sestavy domácího kina. Loewe přitom nezůstává pouze u něj, ale má také digitální elektrický (koaxiální) výstup i vstup.

Zvukový výkon zkoumaných modelů plně využívá pro běžné bytové podmínky, některé by si po rádu i s hlučnějšími veřejními prostorami (D. Boss, Samsung, Thomson). Parametry jejich audiočástí

 Samostatné menu pro nastavení zvuku ve sluchátkách oceníme například tehdy, chceme-li u duálně ozvučených pořadů sledovat jinou jazykovou verzi, než jaká se line z reproduktoru. Podmínkou ovšem je, že televizor po připojení sluchátek hlasitou reprodukci automaticky neodpojí.

odpovídají požadavkům televizního provozu, při vyšších poslechových náročích, tedy zejména při využití přijimačů v domácích kinech, je třeba uvažovat o vedení zvuku do separátní aparatury.

Chcete-li něco navíc

Žádný z hodnocených televizorů nezůstává jen u základní výbavy, vesměs poskytuje i různé nadstavbové doplňkové funkce. Samozřejmostí je časový vypínač, nastavitelný buď po pevných krocích na určitý interval (Acer, D. Boss, JVC, Mascom, Philips, Thomson), nebo na zcela konkrétní čas (Sencor), či předkládající obě varianty (Loewe, Samsung). Méně častý je už časový vypínač pro samočinné spuštění televizoru v zadanou dobu (Loewe, Mascom, Samsung, Sencor, Thomson), který dokáže případně i suplovat budík programovatelný na jednorázové či každodenní buzení (Loewe, Thomson).

Zpravidla nechybí ani elektronický zámek (výjimkami jsou D. Boss, Philips, Sencor), který pracuje v lepším případě s číselným kódem (Acer, JVC, Loewe, Mascom, Thomson). Nejdokonalejším zámkem se z této šestice pyšní Thomson. Jeho prostřednictvím lze totiž separátně uzamknout nejen ovládání televizoru či vybrané předvolby, ale také časový obvod (takže se nemůže změnit například nastavené samočinné vypnutí) a naladění (takže se uzamčené předvolby nedají obejít jejich novým naladěním). Tím koumavější, technicky zdánější potomci přišli o některé z fint, jak přelstít důvěřivé, technicky méně zdatné rodiče.

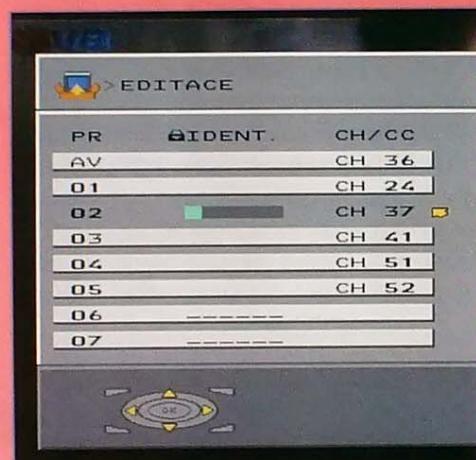
Jak hrají?

To jsme ověřovali videosignálem se standardním i vysokým rozlišením, tj. s 576, 720 i 1080 řádky, přiváděným jak v prokládané, tak (u prvních dvou) v neprokládané verzi. Obecně lze shrnout, že všechny poskytují nejslabší výsledky při přímém příjmu televizního signálu. Obraz míval jen průměrné rozlišení a nízkou pohybovou ostrost. Přitom stačí i jen mírný šum či jiné rušení a v jedno-

litých plochách je už patrně jemné, ale nepřehlédnutelné mozaikování. Výrazněji členěné plochy obrazu pak bývají neklidné, s roztrženými „zoubkoványmi“ svislými hranami. Stejný obraz přiváděný přes nejnižší vstup AV reprodukuje už vesměs o něco lépe, s vyšší brilancí. Ještě větší kvalitativní posun bývá patrný po přestupe na vstup S-video, byť i pak šum a jiné nedostatky způsobují typické digitální artefakty.

A rozdíly mezi signály RGB a YUV (pokud ovšem dovolují druhý přivést)? Minimální. Většinou jsou výsledky shodné, některé zajišťují při signálu RGB trochu čistší, ale někdy i „syrovější“ barvy. Pokud je na vstup YUV přiváděn neprokládaný obraz, bývají rychlejší pohyby víc „rozcukané“ než u obrazu dodávaného v neprokládané podobě.

Přechod z analogového připojení na digitální prospívá u většiny modelů hlavně statickým záběrům, dynamické trpívají – stejně jako při analo-

 Máte naladěny stanice, které nejsou určeny dětským očím? Má-li televizor číselný zámek vybraných předvoleb (a pokud se ho děti nenaučí obcházet), pak je neuvidí (alespoň ne na tomto přijímači).

govém přenosu – větší ztrátou pohybové ostrosti.

Obdobně i přínos obrazu s vyšším rozlišením byl nejpatrnější u statických scén, které televizory vykreslovaly detailně. U dynamických akcí jeho lepší drobnokresbu obvykle setřela pohybová neostrost. Zatímco u standardního obrazu nebyl často znát žádný rozdíl mezi tím, zda byl dodáván přes nejvyšší analogový vstup či přes vstup digitální, u obrazu s vyšším rozlišením zprostředkoval digitální vstup vesměs lepší výsledky (ale neplatí to stoprocentně).

Víc o tom, jak jednotlivé modely reprodukovaly různé druhy signálů, vypovídají jejich portréty a hodnotící tabulka. V ní najdete kromě obvyklé souhrnné známky za obraz i tři dílčí známky, které klasifikují samostatně obrazy z tuneru, z nižších videovstupů (AV, S-video) a z vyšších videovstupů (RGB/YUV, HDMI/DVI).

JAKÉ MODELY BYLY HODNOCENY V S&V 10/05?

BenQ DV3250 SA, Grundig Vision 32 LXW 82-8510TOP, JVC LT-32S60BU, LG RZ-32LX2R, Loewe Concept L32, Panasonic TX-32LX500P, Philips 32PF4320, Sony KLV-V32A10E, Thomson 32LB220B4, Toshiba 32WL56P.

Acer AT3201W

cena: 37 490 Kč

VÝHODNÝ NÁKUP
STEREO

DOPORUČUJEME
STEREO

STEREO
VERDIKT

velmi dobrý

ného tónu a pět výrazných předvoleb celkového charakteru obrazu (standardní, film, sport, koncert, hry), které zároveň upravují i zvuk (prostřednictvím obvodů SRS, WOW a TruBass). Nechybí ani režimy PAP a PIP (s volbou ze tří velikostí doplňkového obrazu až do 1/4 plochy) a přepínáč formátů se sice trojstupňovou úpravou ořezu obrazu, ale bez možnosti jeho plynulého posuvu. Zvláštností je dvoustupňové zvětšení kterékoli části obrazu stejně jako jeho obklopení pěti či dvanácti obrázky z různých předvoleb. V tomto případě však musí být přivydlen hlavní obraz přes konektor scart. Mimochodem: ten přenáší i videosignál YUV, pro nějž má Acer rovněž obvyklý vstup s trojicí cinců.

Televizor s vysoce citlivým přijímacím dílem, výborně seřízeným dekodérem PAL (nejlépe z celé se stavby) a s velkým pozorovacím úhlem (při větším odklonu od jeho osy se sníží jen jas a sytost barev) vytváří čistý, tonálně i barevně harmonický obraz s dobře vykreslenou černou a se solidní pohybovou

ostrostí. Díky absolutnímu souběhu jasového a barevného signálu jsou jeho barevné plochy ostře ohrazené, ale výrazné hrany bývají lehce mázle a slabě konturované a na začátku snímků dochází k mírnému vybočování svislic. Konturování se sníže u signálu z AV vstupu a spolu s máznutím hran téměř mizí při spojení přes vyšší vstup. S přestupem na AV vstup ubývá rovněž brum a štěbetání ze špiček video signálu, provázející obraz z tuneru. Zvuk, který sice postrádá nejhlbší basy (a to i v režimech SRS a TruBass pro jejich posílení), ale je neárně šplhá do solidních výšek, je dost detailní, středně prostorový, i při větším zesílení nezkreslený.

Proč si ho kupit?

Protože jako jeden z mála poskytuje stejně kvalitní obraz nejen ve spojení s externími zdroji, ale také při přímém příjmu, najde plnohodnotné uplatnění jako člen orchestru domácího kina i jako sólový televizor.

Značka z počítačového světa vstupuje i do světa televizního. A rovnou dodejme, že do něj vykročila pravou – její model s otočným podstavcem a odnímatelnými reprosoustavami už na první pohled zajme kultivovanou vizuální výbavou. Ta zahrnuje mj. nadstandardně velký rozsah řiditelných videokorekcií, s výjimkou úpravy jasu bez vedlejších vlivů, které v základním nastavení zajišťují gradačně vyrovnaný, barevně trochu bledší obraz. Tyto videokorekce doplňují tři střední předvolby barev-

D. Boss LT-32HLP

cena: 45 990 Kč

STEREO
VERDIKT

velmi dobrý

rozsah a sytosti barev a ostrosti střední. Po jejich nastavení na střední hodnoty je však obraz poněkud nevýrazný, nekontrastní, pro jeho lepší prokreslení je třeba zvědnotit korekce asi do 2/3 rozsahu. Přímo aktivovat lze čtyři výrazné pevné předvolby obrazu (jemný, standardní, dynamický, hry) a přepínat jednotlivé formáty, zahrnující

i mezi formát 14:9, ale postrádají jakoukoliv možnost posuvu ořezu obrazu. Pro úpravy zvuku je k dispozici pětipásmový ekvalizér se čtyřmi středně účinnými tónovými předvolbami (řeč, hudba, film, rovná). Zvláštností je úprava pro reprodukci obrazu v poměru bodů 1:1, tedy bez přepočtu, a výstup pro externí subwoofer, který přidá basům na důrazu.

Přijímač s velkým pozorovacím úhlem (s odklonem od jeho osy se mění pouze jas) zajišťuje trochu měkký a přitom strmější obraz (menší tonální rozdíly už splývají), v černobílé verzi poněkud na modralý, v barevné neutrální, přirozený, jehož kon-

trast se s rostoucím rozlišením snížuje. Barvy znatelně přesahují přes obrys, za výraznými hranami se objevuje lemování a svislice občas vybočují. Spojení přes AV vstup zajištění mírně lepší ostrost a nižší konturování a přes S-video i vyšší čistotu obrazu. Digitální spojení přes konektor DVI, které poskytuje jen korekce pro signál z počítače, kvalitu obrazu výrazněji nezvýší, výjimkou je jen obrysostří (ale nikoli celková ani pohybová). Výkonná audiočást doplňuje obraz „plošším“, nepřilší detailním zvukem, který zůstává i při nejvyšším zesílení nezkreslený, ale obsahuje brum ze síťového kmitočtu.

Proč si ho kupit?

Standardně vybavený i hrající přijímač, vhodný zejména pro reprodukci běžného televizního obrazu a pro klasické analogové propojení, méně již pro obraz s vyšším rozlišením a pro digitální spojení.

Typická skříňka s pevným podstavcem, bočními reproduktory a „šálami“ a připojkami koncentrovanými na zadní straně, vzhledově jednotná pro celou ūhlopříčkovou řadu, ukrývá standardně vypravený televizor. Standardní je i jeho dostatečně citlivý vstupní díl se slušně seřízeným dekodérem PAL, který dovoluje určit, od jaké předvolby se mají stanice ukládat, ale jejich třídění a pojmenování ponechává na uživateli. Ten může volit rovněž souběžnou reprodukci dvou obrazů (PAP či PIP ve dvou velikostech) i obvyklé videokorekce. Z nich mají úpravy jasu a kontrastu velký

JVC LT-32A61SU

cena: 41 990 Kč

DOPORUČUJEME
STEREOSTEREO
VERDIKT

velmi dobrý

JVC dodává momentálně dvě typové řady LCD televizorů – A a S. Protože zástupce bohatě vypravené řady S jsme už hodnotili (S&V 10/05), přichází nyní řada na reprezentanta ekonomické řady A. Ekonomické v tomto případě znamená bez nadstavbových speciálních korekčních obvodů, současně reprodukce dvou obrazů a s užší paletou připojek, ale včetně vychytávek typu obousměrné spolupráce s videem (systém T-V Link) a separátního seznamu čtyř nejoblíbenějších stanic, v němž

lze každé přiřadit individuální nastavení korekci. Zachována zůstala rovněž dvousložková regulace jasu a velký výběr videokorekci, z nichž úprava sytosti barev nedovoluje barvy úplně stáhnout a úprava ostrosti při výším nastavení způsobuje konturování hran. Při jejich nastavení na střed je obraz vyrovnaný, harmonický. Dobře si vede také korekce šumu, která obraz pročistí (statický bez snížení ostrosti, dynamický s jejím mírným potlačením), znát jsou rovněž tři pevné, středně velké předvolby barevného tónu i tři o stupeň razantnější předvolby celkového charakteru reprodukce (měkký, normální, jasný). Nabídka formátů je kompletní, tedy včetně výrazného obousměrného posuvu všech obrazů s ořezem. Naopak na zvuk pamatuje „áčko“ jen těmi nejzákladnějšími (ale dostačujícími) korekciemi.

Televizor, jehož stínitko trošku zrcadlí okolí, garanteuje jak široký pozorovací úhel (při odklonu přes 70° se mění jen jas), tak velice dobré rozlišení obrazu. Obraz je brilantní, s lehce zašuměnými plochami a až na trochu zkreslené podání sytě čer-

vené vyrovnaný, s čistými barvami, mírně přesahujícími za obrysy. Za výraznými přechody, jejichž obrys je jen průměrná, se objevují lemy a v členitých plochách občasné moaré. To je spolu s konturováním menší u signálu z nižších vstupů a ještě menší z vysších. Digitální propojení obraz vnitřně zklidní a „přistří“ jeho hrany, v jednolitých plochách se však objevuje důsledek digitalizace šumu – jemné mramorování, a to i u obrazu s výším rozlišením. Zvukový výkon televizoru je střední, zvuk „podstaty“ s dostatkem hloubek, poměrně plastický a až na brum ze síťového kmitočtu nerušený.

Proč si ho kupit?

Ideální model pro ty, kteří vyžadují solidní základ bez nadstavbových „cerapatiček“. Televizor, jenž zvládá stejně dobře všechny druhy video signálu, je předurčen do funkce samostatného přijímače, do domácích kin jsou vhodnější zástupci výšší řady.

Loewe Xelos A32 DVB-T

cena: 59 990 Kč

MINIPODÁVNÝ
VÝROBEK
STEREOSTEREO
VERDIKT

vynikající

produkce dvou obrazů (PAP i PIP), zmrazení obrazu, speciální režim DMM pro zlepšení reprodukce filmů, úprava pro přímou spolupráci s videi a pochopitelně ani dosudatečně velké, mírně skakovité řiditelné videokorekce, které při středním nastavení zajišťují barevně vyrovnaný obraz s částečně splývajícími tmavšími odstíny. Většina korekci je bez vedlejších lalvů, pouze úprava ostrosti přivolává konturování hran a částečně mění sytost barev. Barevný tón mírně ovlivňuje také tři pevně středně velké předvolby obrazu (měkký, normální, intenzívni). Mezi formáty chybí 14:9, ale všechny obrazy s ořezem lze posouvat oběma směry ve velkém rozsahu. U zvuku se výrobce sice omezil jen na základní korekce, zato přidal obvod pro vytvoření virtuálního prostorového dojmu.

Vysoce citlivý přijímací díl s poněkud hůř seřízeným dekodérem PAL dodává poměrně brilantní obraz (zejména při digitálním příjmu), který zobrazovač s velkým pozorovacím úhlem (s odklonem do stran obraz pouze lehce bledne a šedne) vykresluje kontrastně, barevně věrně, se sytou černou a patrným šumem v jednolitých plochách. Barvy lehce

přesahují za obrysy a při změnách jasu mírně dýchají, ostré předěly tmavá/světlá mívají kontury. Obraz z nižších video vstupů bývá o chloupek brilantnější a z vysších vstupů mívá vyšší pohybovou ostrost i čistotu a menší sklon k mramorování. Přechod na videosignál s výším rozlišením je nepřehlédnutelný, obraz je znatelně detailnější. Doprovodný zvuk zní čistě, až na občasné štěbetání při špičkách videosignálu je nerušený, s velmi dobrou dynamikou, v režimu Dolby Virtual s uvěřitelným náznakem prostorovosti.

Proč si ho kupit?

Špičkový model, jehož výbava i reprodukční schopnosti obстоje i z hlediska blízké televizní budoucnosti. Díky tomu je dražší pouze zdánlivě, neboť ve srovnání s levnější konkurenční má lepší poměr výbava/výkon x cena.

Zatímco elegancí a vystupováním připomíná urozeného aristokrata let minulých, výbava a přijímací schopnosti z něj činí průkopníka časů budoucích. Důkazem je integrovaný DVB-T tuner, vyspělý elektronický programový průvodce propojený s časovým spínačem pro jednorázové i opakování zapínání (denně, Po-Pá, So či Ne), propojovaná elektronická návodová, možnost doplnění modulem satelitního přijímače i samostatný digitální audiovýstup a vstup. Ale nechybí ani paralelní re-

LCD TELEVIZORY

Mascom MC32W11B/S

cena: 34 990 Kč

VÝHODNÝ NÁKUP
STEREO

STEREO
VERDIKT

velmi dobrý

MASCOM

S Mascomem se určitě nebude nudit – jako jediný z přehledu má zdvojený tuner (mimo- chodem: vysoce citlivý s výborně seřízeným deko- dérem PAL), takže umožnuje i souběžné sledování dvou stanic. Vybrat lze z několika variant poněkud hrubšího doplňkového obrazu, k dispozici je i zmrazení obrazu, reprodukce statických snímek z dvanácti předvoleb a dvě varianty současně prezentace obrazu a teletextu. Obvyklý rámec pře- sahuji také videokorekce. Řídítelné, které mají ve-

směs velké rozpětí bez vedlejších účin- ků (pouze při nastavení jasu mírně nad střední hodnotu se objevují interferen- ce v černé), doplňuje jednak pevná troj- stupňová korekce šumu, jež nemívá mnoho práce, neboť šum je solidně potlačován základními obvody, jednak o něco znatelnější „posilovač“ černé, šedé či bílé barvy. Paleta formátů je kompletní. Pokud by si z ní někdo pře- sto nevybral, může plynulou regulací výšky obrazu upravit jeho rozměr přes- ně na požadovanou míru. Stranou ne- zůstal ani zvuk, ekvalizér se čtyřmi pevnými předvolbami (hudba, film, hala, plochý) zavíčí s kmitočty podle individuálních požadavků. Jediné, co zůstalo trochu bokem, jsou vyšší video- vstupy: analogový YUV chybí a digitální DVI je pro- pojen pouze s počítačovým menu, takže poskytuje jen omezené korekce.

Mascom lze sledovat z velkého úhlu, při odklonu přes 60° obraz jen mírně šedne. Jeho obraz má standardní statickou i pohybovou ostrost, dobře potlačený šum, sytě vykreslenou černou a trochu nevyrovnanou reprodukci červené barvy, což se

promítá zejména do podání pleti. Přesah barev přes obrys je mi- nimální, hrany vykresluje ostře, pouze s lehkým lemováním, svísi- lice občas trochu vybočují. Spojení přes nižší vstupy mírně zvyšuje jeho ostrost a zlepšuje barevné podání. Přechod na vstup RGB ne- přináší zásadnější kvalitativní zisk, přestup na DVI zajistí při dobrém signálu čistší obraz, ale u méně kvalitního je třeba počítat s digita- lisovaným šumem a u obrazu s vyšším rozlišením i s částečným poklesem kontrastu. Standardně výkonná audiočást produkuje plný, solidně prokreslený a trochu „ost- rejší“ zvuk s lehkým brumem ze sí- tového kmitočtu a občasným stě- betáním ze šplíček videosignálu.

Proč si ho kupit?

Dvoutunerový model s mnoha speciálními funkcemi a přiznivým poměrem výbava x cena si dobré poradí se současným televizním obrazem, ale už méně vstřícný je k obrazu s vysokým rozlišením.

Philips 32PF7320/10

cena: 49 990 Kč

STEREO
VERDIKT

velmi dobrý

Televizor s dostatečně citlivým přijímacím dí- lem, ale dost špatně seřízeným dekodérem PAL zajme poměrně pohodovou instalaci, rozšířenými videokorekciemi a speciálními reprodukčními funkciemi. Korekce jasu a kontrastu jsou mimo- rádně rozsáhlé, avšak při vyšších nastaveních už trochu ovlivňují ostrost, korekce sytosti barev a ostro- sti jsou střední, avšak zvyšování ostrosti zvýraz- řnuje i konturování hran. V základním nastavení zajišťuje standardně prokreslený obraz s trochu sy- tějsími barvami. Jeho úpravu lze svéřit i automaticce (obvod Active control), která ho většinou příliš ztmaví,

a sytost černé viditelně posílit za- putním obvodu Kontrast plus. Méně patrný bývá už účinek vypí- natelného obvodu pro redukci šumu. Výčet videokorekcií uzavírá- ji tři výrazné předvolby barevného tónu a čtyř předvolby charakteru ob- razu (měkký, přirozený, bohatý, multimedia). Zvláštností je režim PIP s možností libovolně plynulé změny pozice druhého doplňkového obrazu, naopak u videoformátů, zahrnujících i režim 14:9, lze ořez posouvat pouze jednorázovým skokem. Pro zvuk jsou k dispozici kromě řídítelných korekcií ještě tři pevné předvolby (řeč, hudba, divadlo) a obvod pro pseudoprostorové ozvučení, který rozprostírá signál zejména do stran.

Ačkoli televizor lze sledovat i hodně z boku, při odklonu přes 30° už získává černá modrofialový tón a s rostoucím odklonem dostávají stejný nádech také ostatní barvy. Obraz z tuneru je trochu měkčí, se standardním rozlišením, patrným čárovým šumem a při změnách jasu poněkud dýchajícími barvami, kte- ré lehce přetékaly za obrys. Stejný obraz dodávaný přes vstup AV je o něco ostřejší a přes vstup

S-video i s čistšími barvami. Jeho přesměrování na vstupy RGB a DVI dál mírně zvyšuje celkovou i obrysovou ostrost při neměnné standardní pohy- bové ostrosti, ale v jednolitých plochách se objevuje digitali- zovaný šum. Přechod na obraz s vyšším rozlišením přináší jemnější drobnokresbu a po- tláče zubatění hran. Středně výkonná audiočást doplňuje obraz kvalitním, hutným a při- tom detailním zvukem, byť bez nejhlbších basů, do něhož slabě proniká brum ze sítového kmitočtu. Režim Dolby Vir- tual propůjčuje zvuku uvěřitelnou prostorovost.

Proč si ho kupit?

Philips, vybavený četnými nadstandardními obvody pro zpracování signálu, se uplatní nejlépe jako přímý nástupce solově provozovaných klasických televizorů, ale lze ho nasadit i do sestav méně náročných domácích kin.

Samsung LE32M61B

cena: 56 990 Kč

DOPORUČUJEME
STEREO

STEREO
VERDIKT

velmi dobrý

„oční“ bílými konturami, tak pevné předvolby barevného tónu a charakteru obrazu (standardní, dynamický, film). Už méně výrazné jsou korekce šumu (potlačuje lehce i ostrost) a dynamického kontrastu (ztmavuje nejen černou, ale i ostatní barvy). Ačkoli je k dispozici také obvod pro automatické řízení jasu podle okolního osvětlení, ruční práce je ruční práce. To platí i pro volbu formátů, neboť televizor dovoluje obraz plynule ručně nejen výškově posouvat, ale rovněž smršťovat/roztahovat, a tím individuálně optimalizovat jeho velikost. Velké jsou také audiokorekce, při úpravě signálu ekvalizérem je však dobré se mímit, protože v krajních polohách už dokáže zvuk dost „rozhodit“. Zkrátka rozhodně nepřijdou ani zájemci o doplňkové funkce.

Samsung se může opřít o vysoce citlivý přijímací díl s velmi dobře seřízeným dekodérem PAL, o kválitní zpracování videosignálu bez fází a odrazů, a tedy i bez změkčení a konturování obrysů (ale s částečným přesahem barev přes ně), i o panel s téměř absolutním pozorovacím úhlem (ale s nepatrým poklesem jasu v rozích). Výsledkem je dob-

ře prokreslený, barevně harmonický a až na lehký digitální šum čistý obraz s mírným neklidem v ploše a obvyklou pohybovou nestrostí. Obraz z nižších vstupů mává o něco vyšší ostrost a menší šum, obraz z vyšších vykresluje naprostě čistě, ostře a výrazně klidněji (až na „trhající se“ hrany pohybujících se objektů). Obraz s vyšším rozlišením reprodukuje velice dobře, kvalitativní zisk proti běžnému obrazu však neomráčí. A co zvuk? Plný včetně hlubších basů, ale poněkud sevřený, méně detailní a stejně jako u většiny soupeřů v přehledu s náznakem brumu ze síťového kmitočtu.

Proč si ho kupit?

Důvod může být dvojí. Jednak pro kvalitní, vyrovnávanou reprodukci ze všech zdrojů signálu, jednak pro obsáhlou, účelně zvolenou výbavu. Obojí zúročit stejně dobře jak v samostatném provozu, tak v sestavě domácího kina.

Údaje výrobce:

Použití barevných signálů v obvodech přistoupe opačného k jasovým, barvy se přesně nekryjí se základní "matricí" koloritu. Použití této oblasti v kolovém schématu závisí na tom, jakou informaci dletozoživit. **Pozorovat what?** Nejdříve hrajeme, při *na* obrazu kresla na polovinu. Následně, použitím barevných signálů, se snažíme vytvořit celkovou kreslu.

LCD TELEVIZORY

Sencor SLT-3201

Cisté linie jeho čela neruší ovladače ani připojky. Prvě se schovaly za spodní hranu, druhé na záď. Sestava připojek je kompletní, ale vstup DVI je propojen jen s počítačovým menu a při souběžné reprodukci dvou obrazů (technikami PAP, PIP či POP) lze druhý obraz dodávat pouze přes určené konektory. Například obraz z tunera může doplňovat jen signál ze vstupů RGB, YUV nebo DVI. Videokorekce se omezují pouze na čtyři výrazně pevné předvolby charakteru obrazu (standardní, střední, dynamický, hry) a obvyklou

čtverici řiditelných. Z nich má jas malý rozsah směrem dolů a velký směrem nahoru, kontrast a sytost barev dostatečně střední rozpětí (úprava sytosti však nedovoluje barvy úplně stáhnout) a ostrost velký účinek bez vedlejších vlivů. Při nastavení na střed garantují jasný, barevně harmonický, měkký obraz. Pouze s nezbytným základem se spokojuje nabídka formátů, která nepřekládá ani režim pro obvyklé nestejnomořné roztažení obrazu 4:3, ani žádnou možnost výškového posuvu ořezu obrazu. O něco štědřejí audio-korekce přidávají k oddělené regulaci hloubek a výšek čtyř fixní střední tónové předvolby (plochý, řeč, hudba, film).

Protože televizor využívá stejný LCD panel jako Philips, je třeba počítat s tím, že při odklonu od jeho osy přes 30° se začne v černé a v tmavších plochách prosazovat modrofialový nádech. Hodnocený vzorek měl standardně citlivý přijímací dil s dekodérem PAL s časově poněkud nevyrovnanými složkami RGB, což se projevuje mírným pře-

krýváním přechodů mezi nimi, a naopak perfektně seřízeným souběhem jasové a barevné složky. Obraz se standardní statickou i pohybovou ostrostí a lehkým čárovým šumem v šedých plochách je v černobilé verzi neutrální a v barevné výrnný, harmonický, s měkkými obrysami barev. Shodný obraz dodávaný přes nižší vstupy vykresluje Sencor ostřejí, s menším šumem. Přestup na vyšší vstupy zvýší jeho brilanci, vnitřní klid a pohybovou ostrost, nezměněn zůstává pouze čárový šum. Výkon audiočásti i kvalita zvuku jsou lehce nadprůměrné. Zvuk je neagresivní, nerušený, s dobrou dynamikou a průměrnou plastičností.

Proč si ho kupit?

Sencor je solidní reprezentant své třídy, který plně zastoupí dosavadní televizory, ale nepočítá příliš se začleněním do audiosystému domácích kin ani s obrazem s vyšším rozlišením.

Thomson 32LB130S5

Thomson vytáhl do boje se zbraněmi těžkého kabibru. Úvodní instalace? Díky úplné automatizaci pohoda, navíc na výžádání naladění stanice kdykoli sám aktualizuje. Jeho tvůrci sice na jedné straně rezignovali na souběžnou reprodukci dvou obrazů (ale zachovali souběžnou prezentaci obrazu a teletextu a zmrazení obrazu), na straně druhé přidali čtečky pro všechny běžné typy paměťových karet a USB vstup, kterými obohatili jeho možnosti o přehrávání fotografií a audio i videozáznamů. Škoda jen, že pro snímky nenabídl větší výběr reži-

DOPORUČUJEME
STEREO

STEREO
VERDIKT

vynikající

cena: 47 999 Kč

mů, např. víceobrázkové náhledy, a že je přijímač vykresluje dost „hrubožrnně“. S pouhým standardem se nespokojili ani u úprav obrazu. K dostatečným řiditelným videokorekcím, z nichž seřizování ostrosti dost posiluje strmost, přidali ještě trojstupňové korekce šumu (méně výraznou) a sytosti černé (výraznou, ale zdůrazňující také šum), tři předvolby barevného tónu (velice výrazné)

a šest předvoleb druhu obrazu – standardní, studio, sport, film, hry, videokamera (středně výrazné). Nabídku pak završili zvláštním režimem pro reprodukci filmů a fotografií, z nichž druhý snímky významně zklidní a pročistí. Nekompromisní zůstali rovněž u obrazových formátů. Na výběr jsou všechny obvyklé i s možností dostatečného posunu výrezů. Za videokorektem nijak nezaostávají ani audiokorekce se sedmipásmovým(!) ekvalizérem a několika simulacemi prostoru(!!).

Ani Thomson, osazený vysoce citlivým přijímacím dílem s podprůměrně seřízeným dekodérem PAL,

nijak výrazněji nelimituje pozorovací úhel. Obraz, který přichází z tunera, je až na šum v sytých plochách čistý, s dobrou celkovou i pohybovou ostrostí, vyrovnanými barvami, středně sytou černou, mírnými lemy na ostrých přechodech a lehkým moaré v členitých plochách. Obraz dodávaný přes nižší vstupy reprodukuje o něco ostřejí, klidněji, s trochu menším šumem, obraz s vyšších dál získává na stabilitě, čistotě i celkové ostrosti, ale poněkud ztrácí na pohybové ostrosti. Zvuk má dobrou dynamiku, dostatek detailů a prostorovosti (zejména v režimu BBE) a i při maximálním zesílení (výkon zesilovače je jen střední) zůstává čistý, nezkraslený.

Proč si ho kupit?

Všeobecný, univerzálně využitelný televizor se zajímavou výbavou a velmi dobrými reprodukčními schopnostmi, velmi dobře konvenující nárokům všech druhů videosignálů.

